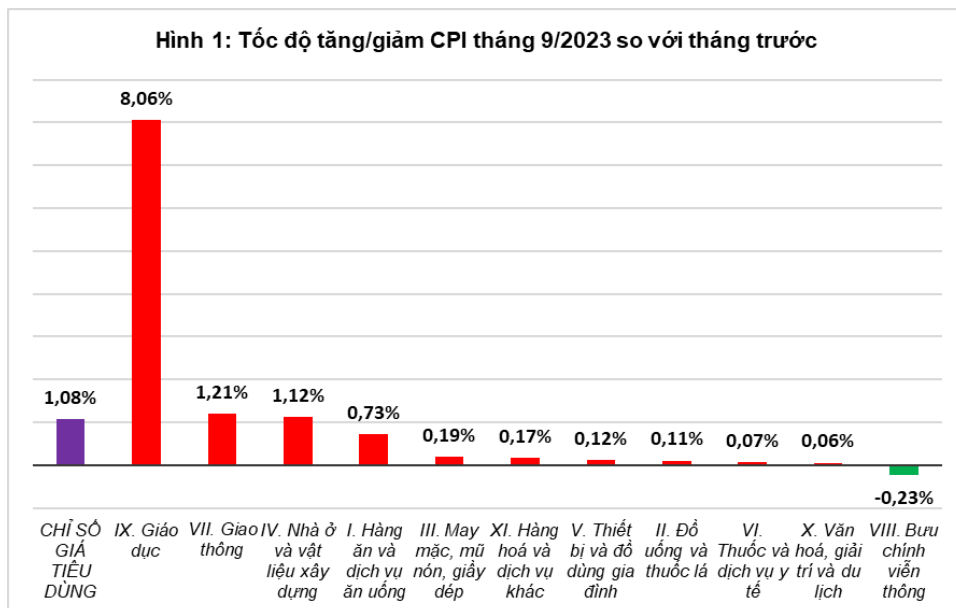

Công tác quản lý, điều hành giá 09 tháng đầu năm 2023. Định hướng công tác quản lý, điều hành giá, các giải pháp kiểm soát lạm phát trong những tháng cuối năm 2023

Theo số liệu của Tổng cục Thống kê công bố, chỉ số giá tiêu dùng (CPI) tháng 9/2023 so với tháng 12/2022 tăng 3,12% trong đó:

- So với tháng trước, CPI tháng 9/2023 tăng 1,08%
- So với cùng kỳ năm trước, CPI tháng 9/2023 tăng 3,66%.
- Bình quân 9 tháng đầu năm 2023, CPI tăng 3,16% so với cùng kỳ năm trước.

Lạm phát cơ bản tháng 9/2023 tăng 0,26% so với tháng trước, tăng 3,8% so với cùng kỳ năm trước. Bình quân 9 tháng năm 2023, lạm phát cơ bản tăng 4,49% so với cùng kỳ năm 2022, cao hơn 1,33% mức tăng CPI bình quân chung (tăng 3,16%). Nguyên nhân chủ yếu do bình quân giá xăng dầu trong nước 9 tháng năm 2023 giảm 15,26% so với cùng kỳ năm trước, giá dầu hỏa giảm 11,26%, giá gas giảm 10,21% là yếu tố kiềm chế tốc độ tăng của CPI nhưng thuộc nhóm hàng được loại trừ trong danh mục tính lạm phát cơ bản.

Xét theo cơ cấu nhóm hàng: Trong 11 nhóm hàng hóa và dịch vụ tiêu dùng chính có 10 nhóm hàng có chỉ số giá tăng so với tháng trước; riêng nhóm bưu chính, viễn thông giảm 0,23%. Cụ thể: nhóm Giáo dục tăng 8,06%, nhóm Giao thông tăng 1,21%, nhóm Nhà ở và vật liệu xây dựng tăng 1,12%, nhóm Hàng ăn và dịch vụ ăn uống tăng 0,73%, nhóm May mặc mũ nón giày dép tăng 0,19%, nhóm Hàng hóa và dịch vụ khác tăng 0,17%, nhóm Thiết bị và đồ dùng gia đình tăng

0,12%, nhóm Đồ uống và thuốc lá tăng 0,11%, nhóm Thuốc và dịch vụ y tế tăng 0,07%, nhóm Văn hóa giải trí và du lịch tăng 0,06%.

Các nguyên nhân làm tăng áp lực lên CPI tháng 9/2023 gồm 05 yếu tố chính sau:

(1) Chỉ số giá nhóm Giáo dục tăng 8,06% do một số địa phương thực hiện tăng học phí theo lộ trình của Nghị định số 81/2021/NĐ-CP;

(2) Nhóm Giao thông tăng 1,21% do ảnh hưởng các đợt điều chỉnh giá xăng dầu trong nước các ngày 05/9, 11/9 và 21/9;

(3) Chỉ số nhóm Nhà ở vật liệu xây dựng tăng 1,12% chủ yếu do nhà ở thuê tăng do nhu cầu thuê nhà vào năm học mới tăng, giá gas và giá dầu hỏa tăng;

(4) Nhóm hàng ăn và dịch vụ ăn uống tăng 0,73% do lương thực, thực phẩm và ăn uống ngoài gia đình tăng, một số thực phẩm tăng (thịt gia cầm tăng 0,69%, thủy hải sản tươi sống tăng 0,48%, giá rau tươi, khô và chế biến tăng 1,07%) do nhu cầu tăng vào dịp Lễ Quốc khánh 02/9 và lễ hội Trung thu;

(5) Một số hàng hóa dịch vụ có nhu cầu tiêu thụ cao hơn khi bắt đầu vào năm học mới như: đồ uống giải khát, mũ nón, giày dép và dịch vụ may mặc, thiết bị đồ dùng gia đình, giải trí du lịch.

Một số nguyên nhân góp phần làm giảm áp lực lên CPI trong tháng 9/2023 là:

(1) Chỉ số giá nhóm Bru chính viễn thông giảm 0,23%;

(2) Giá vật liệu bảo dưỡng nhà ở giảm 0,06% do giá thép giảm, giá dịch vụ giao thông công cộng giảm 3,56%, giá nhóm phương tiện đi lại giảm 0,06% do nhu cầu giảm;

(3) Giá cả các mặt hàng Nhà nước định giá cơ bản ổn định trong 9 tháng đầu năm. Chính phủ tiếp tục chú trọng công tác ổn định kinh tế vĩ mô, kiểm soát lạm phát.

Dự báo CPI tháng 10 năm 2023:

- Những yếu tố gây áp lực tăng giá:

(i) Giá các mặt hàng nhiên liệu và năng lượng tháng tới dự báo vẫn diễn biến phức tạp, nhiều khả năng xu hướng tăng do nhu cầu thường tăng vào mùa đông và giai đoạn cuối năm trong khi nguồn cung đang bị siết chặt;

(ii) Ảnh hưởng của thời tiết mưa lũ có thể tác động làm tăng giá một số mặt hàng tiêu dùng thiết yếu như thực phẩm, rau xanh cục bộ tại một số địa phương do thiếu hụt nguồn cung tạm thời;

(iii) Giá lương thực trong nước có thể tiếp tục duy trì mức cao do ảnh hưởng từ thị trường xuất khẩu, nhiều quốc gia vẫn tăng nhu cầu nhập khẩu gạo dự trữ trong ngắn và trung hạn;

(iv) Việc triển khai các gói kích cầu, giải ngân vốn đầu tư công sẽ làm tăng cầu nhất là nhóm nguyên vật liệu xây dựng, với một số mặt hàng như 3 cát, đá, trong khi lượng khai thác khó tăng đột biến nên giá nhóm hàng này có thể tăng giá (cả do cầu kéo và chi phí đẩy).

- Những yếu tố làm giảm áp lực lên mặt bằng giá:

(i) Nguồn cung lương thực, thực phẩm dồi dào và hiện nước ta vẫn chủ động được trong sản xuất đáp ứng nhu cầu tiêu dùng trong nước và xuất khẩu;

(ii) Công tác chuẩn bị nguồn hàng phục vụ nhu cầu mua sắm cuối năm đang được các địa phương, doanh nghiệp tích cực triển khai từ sớm;

(iii) Sự kiên định trong chủ trương ổn định kinh tế vĩ mô, kiểm soát lạm phát của Chính phủ cùng với các chính sách giảm thuế, phí đang và dự kiến triển khai cũng góp phần làm giảm áp lực lên mặt bằng giá.

- Dự địa kiểm soát lạm phát: Theo ước tính của Cục Quản lý giá, nếu giả định CPI các tháng còn lại tăng đều một tỷ lệ như nhau so với tháng trước thì trong 3 tháng còn lại của năm 2023, CPI mỗi tháng còn dự địa tăng khoảng 2,58% so với tháng trước thì CPI bình quân năm 2023 tăng 4,50% so với bình quân năm 2022 (theo mục tiêu đề ra).

Đề xuất biện pháp điều hành giá trong 3 tháng còn lại của năm 2023:

Năm 2023, Quốc hội đề ra mục tiêu chỉ số giá tiêu dùng bình quân ở mức 4,5%. Căn cứ diễn biến CPI 9 tháng đầu năm cho thấy còn dự địa kiểm soát lạm phát tiếp tục tăng là điều kiện thuận lợi để thực hiện việc điều chỉnh giá một số mặt hàng nhà nước quản lý theo lộ trình thị trường sau khi việc thực hiện đã bị trễ trong những năm vừa qua.

Bộ Tài chính với vai trò là cơ quan quản lý giá chung, cơ quan thường trực Ban Chỉ đạo điều hành giá trong thời gian những tháng còn lại của năm 2023 sẽ tiếp tục bám sát các chỉ đạo của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, Phó Thủ tướng

Chính phủ Lê Minh Khái - Trưởng ban Chỉ đạo điều hành giá (Thông báo số 118/TB-VPCP ngày 10/4/2023, Thông báo số 348/TB-VPCP ngày 24/8/2023) để triển khai các giải pháp quản lý giá, kiểm soát lạm phát, trong đó tập trung các nhiệm vụ cụ thể như sau:

(i) Tiếp tục theo dõi sát diễn biến kinh tế và lạm phát thế giới; diễn biến giá cả, cung cầu trong nước các mặt hàng thiết yếu, xây dựng các báo cáo tổng hợp, phân tích, dự báo giá thị trường theo quy định.

(ii) Đối với các mặt hàng nhà nước quản lý, các dịch vụ công đang triển khai lộ trình thị trường: Hiện nay một số địa phương đã điều chỉnh tăng học phí mầm non, phổ thông theo lộ trình Nghị định 81/NĐ-CP; Bộ Y tế dự kiến tăng giá dịch vụ khám chữa bệnh kết cấu thêm chi phí tiền lương cơ bản tăng thêm vào tháng cuối năm. Bộ Tài chính sẽ tiếp tục theo dõi sát đề cập nhật kịch bản lạm phát làm cơ sở điều hành giá đảm bảo kiểm soát lạm phát cả năm.

(iii) Theo dõi, rà soát chặt chẽ việc kê khai giá, thông báo giá một số mặt hàng như: sách giáo khoa, khí hóa lỏng, đường, phân bón, dịch vụ cảng biển, thép, xi măng, thức ăn chăn nuôi, thuốc bảo vệ thực vật, thuốc vắc xin dùng cho gia súc gia cầm... theo quy định của pháp luật.

(iv) Chú trọng công tác thông tin, truyền thông nhằm đưa thông tin kịp thời, minh bạch, tạo sự đồng thuận trong dư luận đối với công tác điều hành giá của Chính phủ, ổn định tâm lý người tiêu dùng và ổn định kỳ vọng lạm phát.

(v) Chú trọng công tác xây dựng, hoàn thiện thể chế để triển khai, hướng dẫn Luật Giá năm 2023 đảm bảo thống nhất, đồng bộ, hiệu quả, xử lý các khoảng trống pháp lý. Triển khai xây dựng kế hoạch, báo cáo cấp có thẩm quyền phân công cho các bộ, ngành, địa phương để triển khai thực hiện theo đúng quy định./.

NgK